Padányi Gulyás Jenõ

Padányi Gulyás Jenõ

(1945 után Eugene Padanyi-Gulyas)

Técsõ, 1900. május 21. Billings, 1982. november 8.

Építészmérnök, politikus, néprajzi gyûjtõ, plakáttervezõ. A magyarországi építészek 1930-as évekbeli népi mozgalmának vezetõ alakja. 1945-tõl haláláig az Amerikai Egyesült Államokban élt és alkotott.

Középiskolai tanulmányait a máramarosszigeti református fõgimnáziumban végezte el. Katonai szolgálatát letöltve beiratkozott a Budapesti Mûszaki Egyetemre, ahol mérnöki oklevelét 1923-ban szerezte meg. Komoly építészmérnöki megbízásokat az 1920-as évek második felétõl kapott. A Magyar Mérnöki Kamara alelnöke, a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet szakosztályi elnöke lett, 1941 1944 között pedig õ szerkesztette az Építészet címû szaklapot.

Padányi Gulyás a második világháború elõtti két évtized jeles építészmérnöke volt. Pályája kezdetén a funkcionalista megoldások híve volt, elõszeretettel alkalmazott új anyagokat, fõként vasbetont. Az 1930-as évektõl az organikus népi-nemzeti építészeti hagyományok felkutatását és alkalmazását állította elõtérbe, megszervezte a Magyar Ház Baráti Körét, amelynek élén több néprajzi, népi építészeti gyûjtést szervezett és végzett. Tervezõként rugalmasan alkalmazta a különbözõ korstílusok jegyeit, modern és népi ihletésû épülettervei mellett nevéhez fûzõdnek a szecessziós mátészalkai vármegyeháza (ma Városi Mûvelõdési Központ) és a debreceni Piac utcai volt Magyar Általános Hitelbank klasszicizáló épületének (1938) tervei is.

Az általa tervezett jelentõsebb budapesti épületek közé tartozik például az angyalföldi református templom (1927 1933), a Hunnia Filmgyár stúdióépülete (1930), a Hamzsabégi utcai autóbuszgarázs (1941, Menyhárd Istvánnal közösen) és a Kinizsi utcai református fõgimnázium (1943, Tóth Imrével, ma Lónyay utcai Református Gimnázium). Õ tervezte az Alsóörs melletti csere-hegyi kilátót (1935) is. Az Egyesült Államokban családi házakat, moteleket, irodaházakat, középületeket, sportlétesítményeket, templomokat, ipari épületeket tervezett. Több közülük hivatalos elismerésben is részesült, így például Domján József grafikus-fametszõ New York állambeli mûteremlakása, a Canyon Village-i (WY) öregek otthona, a varjú indiánok montanai rezervátumában található pryori Chief Plenty Coups Museum indián építészeti hagyományokat

idézõ épülete (1972).

1945-ben politikai okokból az Amerikai Egyesült Államokba emigrált, ahol 1958-ban létrehozta a Magyar Mérnökök és Építészek Világszövetségét, s ennek elsõ elnöke is lett. 1963-ban megalapította a Clevelandben megjelenõ, Studies for a New Central Europe címû társadalomtudományi folyóiratot.

Padányi Gulyás Jenõ tervei alapján épült meg a kilátó a Csere-hegyen, Alsóörs közelében

Kapcsolódó témák:
Híres magyar feltalálók
Híres magyar fizikusok
Híres magyar mérnökök

Forrás: Wikipédia - Padányi Gulyás Jenõ

A cikk tartalma felhasználható a GFDL feltételei szerint.